

Найбільш питому вагу у формуванні доходів Державного бюджету України становлять податкові надходження. За результатами аналізу дохідної частини державного бюджету визначено, що частка податкових надходжень складає 89,4% від усіх доходів, неподаткових надходжень – 9,2%, доходів від операцій з капіталом – 0,1%, трансфертів – 1,3% [2]. Важливо зазначити, що за останні роки відбувається зростання частки податкових надходжень у структурі доходів Державного бюджету України. Отже, зростання темпів реального сектору економіки сприятиме зростанню податкових надходжень, що у свою чергу вплине на зростання обсягів дохідної частини державного бюджету з метою подальшого соціально-економічного розвитку держави.

Література:

1. Дем'янюк А. В. Бюджетне планування та прогнозування: сучасний стан та перспективи здійснення. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Випуск 48-3. С. 58 – 62.
2. Офіційний сайт Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua> (дата звернення: 21.02.2020).
3. Слободянюк Н.О., Шикор К.І. Проблемні питання формування дохідної частини бюджету: сучасні реалії. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 15. С. 554 – 558.
4. Степанова В. О. Основні напрями формування доходів Державного бюджету України. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2016. № 3(35). С. 116 – 120.

Шиндор Юрій Вікторович

студент 3 курсу факультету фінансів та обліку, ТНЕУ
Науковий керівник - к.е.н., доцент Петрушка О. В.

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ

Видатки бюджету є ефективним інструментом державного регулювання соціально-економічних процесів у країні, який здійснює достатньо вагомий вплив як на розвиток окремих галузей, так і економіки

в цілому. Головним завданням бюджетного регулювання у сфері видатків є оптимізація їх обсягу і структури з метою досягнення найбільш результативного впливу на динаміку соціально-економічного розвитку країни, враховуючи циклічність економічних процесів. У періоди економічних криз та на початкових етапах економічних реформ доцільним є посилення бюджетного регулювання шляхом реалізації регулюючої моделі соціально-економічного розвитку, яка передбачає скорочення податкового навантаження на економіку і збільшення видатків бюджету шляхом використання дефіциту бюджету з метою посилення додаткового попиту в економіці. В умовах економічного спаду відбувається зменшення фактичних споживчих витрат та інвестицій і завданням держави є не лише підтримувати бюджетні видатки на постійному рівні, а і по можливості їх збільшувати.

Соціально-економічна модель, яка реалізується в державі, визначає обсяг та структуру видатків бюджету. За умови обґрунтованості структури відповідно до функцій держави та макроекономічної ситуації видатки бюджету здатні відігравати активну роль у досягненні завдань суспільного розвитку. Функціональна структура бюджетних видатків суттєво впливає на ефективність бюджету. Зміна складових структури у процесі формування видатків, напрямів та механізмів використання коштів може мати різні наслідки для економічної системи, соціального розвитку, зокрема, скорочення видатків на субсидування окремих сегментів економіки може впливати на ціноутворення, сприяти більш раціональному розподілу ресурсів. Коригування бюджетних видатків на соціальні трансферти, зокрема через впровадження механізмів адресної допомоги може з однієї сторони посилити дієвість та результативність таких видатків, з іншої – в цілому скоротити їх обсяги в системі головного розпорядника бюджетних коштів, надати можливість вивільнені ресурси направити на забезпечення інших нагальних потреб, розширити перелік суспільних послуг, фінансувати видатки розвитку [1].

Визначення обсягів видатків в кожному регіоні країни здійснюється в межах загальних економічних принципів, виходячи з цілей бюджетної політики та особливостей внутрішнього середовища. Факторами, які визначають обсяги державних видатків є, зокрема: історичні тенденції в проведенні бюджетної політики, структура та стан розвитку економіки країни, рівень державних фінансових можливостей, ставлення країни до

перерозподілу доходів, трансфертна політика, процедури прийняття бюджетних рішень, а також нагальність вирішення соціальних проблем. За рахунок видатків бюджету держава з метою недопущення істотних відмінностей між групами населення з низькими та високими рівнем матеріального забезпечення, здійснює допомогу малозабезпеченим верствам населення, досягаючи тим самим суспільних принципів справедливості [2]. Рівень бюджетних видатків на забезпечення виконання державою своїх функцій має відповідати якості надання державних послуг суспільству. Оптимізація бюджетних видатків з метою досягнення необхідних суспільно вагомих результатів потребує попереднього вирішення питань пріоретизації цілей соціально-економічного та бюджетного розвитку держави на середньо та довгострокову перспективу, що знаходить своє відображення у побудові системи прогнозних і планових (програмних) документів [3, с. 52].

Метою державного регулювання у сфері видатків бюджету є оптимізація їх обсягу і структури для досягнення найбільш результативного впливу на динаміку соціально-економічного розвитку країни, враховуючи циклічність економічних процесів. Здійснення ефективної політики у сфері бюджетних видатків займає вагоме місце у процесі регулювання економічного розвитку країни. Виважений підхід щодо планування видатків бюджету є важливою передумовою дієвої соціально-економічної політики регіонів зокрема.

Література:

1. Кравець В. І. Бюджетна політика соціально-економічного розвитку країни. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №12. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2018/10.pdf (дата звернення: 30.03.2020).
2. Мостицька Н. А. Фінансова політика країн з розвинутою та трансформаційною економікою. *Ефективна економіка*. 2019. №12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2019/160.pdf (дата звернення: 02.04.2020).
3. Самошкіна О. А. Бюджетні видатки як інструмент економічного зростання. *Агросвіт*. 2018. №21. С. 50 – 56.